

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 72/2023

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Γ'

Συνεδρίαση της 12^{ης} Ιουνίου 2023

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Βασιλική Πανταζή, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη: Αφροδίτη Κουτούκη, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, Δημήτριος Μακαρονίδης, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Αθηνά Αλεφάντη, Βασίλειος Κορκίζογκου, Μαρία Σπάσου, Παρασκευάς Χρυσοστομίδης, Παναγιώτης Δημόπουλος και Μαρία-Λουΐζα Μπακαλάκου, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγήτρια: Παρασκευή Μίληση, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο)

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμό πρωτ. 11150οικ./14-03-2023 έγγραφο του Υπουργείου Δικαιοσύνης/Γεν. Δ/ση Δικαιοσύνης/Δ/ση Νομικών Επαγγελματών/ Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών.

Ερώτημα: Ερωτάται εάν δύναται να διοριστεί ως Δικηγόρος, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 27 του ν. 4194/2013 «Κώδικας Δικηγόρων», Δικαστική Λειτουργός που παύθηκε οριστικά λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας.

****

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδοτεί ως ακολούθως:

Ιστορικό

Από το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Η Α.Κ., δικαστική λειτουργός η οποία είχε εισέλθει στο Δικαστικό Σώμα το έτος 2000, ως απόφοιτος της Εθνικής Σχολής Δικαστών, παύθηκε οριστικά από την υπηρεσία λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας, με την με αριθμό 10/2020 απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου. Ειδικότερα, στην Συνεδρίαση της 15.10.2020, κατά την οποία ελήφθη η απόφαση περί οριστικής παύσης της Α.Κ., είχαν εισαχθεί: α) Το με αριθμό πρωτ. ΕΜ55/13.02.2019 έγγραφο της Προέδρου του Συμβουλίου Επιθεώρησης των Δικαστηρίων, με το οποίο τέθηκε σε κίνηση η νόμιμη διαδικασία για την οριστική παύση της κρινόμενης - εγκαλουμένης, λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας, β) η με αριθμό 8/2019 απόφαση του Επταμελούς Πειθαρχικού Συμβουλίου του Αρείου Πάγου, με την οποία η Α.Κ. παραπέμφθηκε στο Δικαστήριο της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου προκειμένου να της επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης για τα πειθαρχικά παραπτώματα που αναφέρονται στις αναλυτικά αναφερόμενες στην απόφαση πειθαρχικές αγωγές της Προέδρου του Συμβουλίου Επιθεώρησης των Δικαστηρίων και γ) η με αριθμό 54/2019 απόφαση του Επταμελούς Πειθαρχικού Συμβουλίου του Αρείου Πάγου, με την οποία η Α.Κ. παραπέμφθηκε στο Δικαστήριο της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου προκειμένου να της επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης για τα πειθαρχικά παραπτώματα που αναφέρονται στις αναλυτικά αναφερόμενες στην απόφαση πειθαρχικές αγωγές της Προέδρου του Συμβουλίου Επιθεώρησης των Δικαστηρίων.

2. Κατά τη Συνεδρίαση αυτή, η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, αφού έλαβε υπόψη της τον υπηρεσιακό φάκελο της Α.Κ., έκρινε ότι αυτή βρίσκεται σε διαρκή αδυναμία να ανταποκριθεί στα καθήκοντά της, λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας, κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 60 παρ. 2 περ. β' του ν. 1756/1988. Ακολούθως, αφού έκρινε ότι όλη η υπηρεσιακή της διαδρομή αποκλείει την πιθανότητα επανόδου της στην επιθυμητή κατάσταση του μέσου αποτελεσματικού δικαστή και της χρησιμότητάς της στην υπηρεσία, αποφάσισε ότι η Α.Κ. πρέπει να παυθεί οριστικά από την υπηρεσία, λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας, να απορριφθούν δε, ως άνευ αντικειμένου, οι ως άνω εισαχθείσες σε βάρος της, με τις αποφάσεις του Επταμελούς Πειθαρχικού Συμβουλίου του Αρείου Πάγου, πειθαρχικές αγωγές για αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εκτέλεση των καθηκόντων της, η εξέταση των οποίων κρίθηκε ότι

παρέλκει ως άσκοπη, αφού τα προαναφερθέντα κρίνονται απολύτως επαρκή για την οριστική της παύση. Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω, το Δικαστήριο της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, αφού συνεκδίκασε τις υποθέσεις που παραπέμφθηκαν ενώπιόν του, έπαυσε οριστικά, ομόφωνα, από την υπηρεσία την Α.Κ., Πρόεδρο Πρωτοδικών, λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας (αδυναμία παραγωγής δικαστικού έργου), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 88 παρ. 4 του Συντάγματος και 60 του τότε ισχύοντος «Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών» (ν.1756/1988) και απέρριψε, ως άνευ αντικειμένου, τις ως άνω αναφερόμενες εισαχθείσες πειθαρχικές αγωγές. Τέλος, με την ίδια ως άνω απόφαση του Αρείου Πάγου, η Α.Κ. κρίθηκε, κατά πλειοψηφία, ως ανεπαρκής (κατ' άρθρο. 108 παρ. 2 και 3 του ν.1756/1988) για την άσκηση άλλης διοικητικής φύσεως δημόσιας υπηρεσίας.

3. Μετά την έκδοση της παραπάνω απόφασης, η Α.Κ. υπέβαλε προς τον Άρειο Πάγο την από 15.10.2021 αίτησή της περί επανάληψης της δίκης επί της με αριθμό 10/2020 απόφασής του, η οποία, ωστόσο, απορρίφθηκε ως απαράδεκτη, με την με αριθμό 22/2022 απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου.

4. Παράλληλα, η Α.Κ., με την με αριθμό πρωτ. 2578/13.01.2022 αίτησή της προς το Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αιτήθηκε τον επαναδιορισμό της ως δικηγόρου, επισυνάπτοντας τα σχετικά δικαιολογητικά επαναδιορισμού της. Κατόπιν τούτων, η παραπάνω αρμόδια υπηρεσία, με το με αριθμό πρωτ. 3030οικ/21.01.2022 έγγραφό της, ζήτησε τη γνώμη του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (ΔΣΑ) σχετικά με τη δυνατότητα επαναδιορισμού της ανωτέρω σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 27 του ν. 4194/2013 «Κώδικας Δικηγόρων». Σε απάντηση του παραπάνω εγγράφου της εν λόγω υπηρεσίας, ο ΔΣΑ, με το με αριθμό πρωτ. 2696/3.3.2022 έγγραφό του, απάντησε ότι το αίτημα της Α.Κ. δεν μπορεί να γίνει δεκτό, διότι δεν επιτρέπεται ο επαναδιορισμός, ως δικηγόρου, δικαστικού λειτουργού που απολύθηκε εξαιτίας πειθαρχικού παραπτώματος. Το έγγραφο αυτό γνωστοποιήθηκε στην αιτούσα από την αρμόδια διεύθυνση του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

5. Ακολούθως, η Α.Κ. με την με αριθμό πρωτ. 2180/12.01.2023 νέα αίτησή της προς το Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος & Δικαστικών Επιμελητών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αιτήθηκε την επανεξέταση της από 05.01.2022 αίτησης επαναδιορισμού της, προσκομίζοντας ως νέο στοιχείο το με αριθμ. πρωτ. ΕΜ25/25.01.2023 έγγραφο του Τμήματος Επιθεώρησης Δικαστηρίων του Αρείου

Πάγου, στο οποίο αναφέρονται τα εξής: «... όπως προκύπτει από το ηλεκτρονικό αρχείο των πειθαρχικών συμβουλίων του Αρείου Πάγου δεν εκκρεμούν μέχρι και χθες, 24-1-2023, πειθαρχικές διώξεις. Ως προς το δεύτερο αίτημα, η σχετική απάντηση περί οριστικής παύσεώς σας από την Υπηρεσία λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας (άρθρο 60 περ. β' του τότε ισχύοντος Κ.Ο.Δ.Κ.Λ) και όχι λόγω πειθαρχικού παραπτώματος διαλαμβάνεται στην υπ' αρ. 10/2020 απόφαση της Ολομέλειας.....»

6. Ενόψει των ανωτέρω, προέκυψε προβληματισμός της αρμόδιας Υπηρεσίας, σχετικά με το εάν είναι δυνατός ο διορισμός, ως δικηγόρου, κατ' εφαρμογή της διάταξης του εδ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 4194/2013 (Α' 208) «Κώδικας Δικηγόρων», της Α.Κ., δικαστικής λειτουργού που παύθηκε λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας ή εάν η περίπτωση της εμπίπτει στην εξαίρεση που προβλέπει η παραπάνω διάταξη, η οποία αποκλείει τον διορισμό, ως δικηγόρων, των δικαστικών λειτουργών που απολύονται εξαιτίας πειθαρχικού παραπτώματος.

Νομοθετικό Πλαίσιο

7. Στα άρθρα 5 παρ. 1 και 88 παρ. 1 και 4 και 93 παρ. 2 και 3 του Συντάγματος ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 5 παρ.1:

«1. Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη.»

Άρθρο 88 παρ. 1 και 4:

«1. Οι δικαστικοί λειτουργοί διορίζονται με προεδρικό διάταγμα, σύμφωνα με νόμο που ορίζει τα προσόντα και τη διαδικασία της επιλογής τους, και είναι ισόβιοι.

4. Οι δικαστικοί λειτουργοί μπορούν να παυθούν μόνο ύστερα από δικαστική απόφαση, εξαιτίας ποινικής καταδίκης ή για βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα ή ασθένεια ή αναπηρία ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια, που βεβαιώνονται όπως νόμος ορίζει και αφού τηρηθούν οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 93.»

Άρθρο 93 παρ. 2 και 3:

«2. Οι συνεδριάσεις κάθε δικαστηρίου είναι δημόσιες, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει με απόφασή του ότι η δημοσιότητα πρόκειται να είναι επιβλαβής στα χρηστά ήθη ή ότι

συντρέχουν ειδικοί λόγοι προστασίας της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής των διαδίκων.

3. Κάθε δικαστική απόφαση πρέπει να είναι ειδικά και εμπειριστατωμένα αιτιολογημένη και απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση. Νόμος ορίζει τις έννομες συνέπειες που επέρχονται και τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης του προηγούμενου εδαφίου. Η γνώμη της μειοψηφίας δημοσιεύεται υποχρεωτικά. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την καταχώριση στα πρακτικά ενδεχόμενης μειοψηφίας, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις της δημοσιότητάς της.»

8. Στις διατάξεις του άρθρου 60 παρ. 1, 2, 3 και 4 του προϊσχύοντος «Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών» (ν. 1756/1988) (Α' 35) ορίζονταν τα εξής:

Άρθρο 60 «Οριστική παύση»

1. Εκτός από την περίπτωση της επιβολής πειθαρχικής ποινής οριστικής παύσης λόγω πειθαρχικού παραπτώματος, ο δικαστικός λειτουργός παύει οριστικά : α) αν στερήθηκε τα πολιτικά του δικαιώματα λόγω αμετάκλητης καταδίκης, β) αν καταδικάστηκε αμετάκλητα σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των τριών μηνών για αδίκημα που τελέστηκε με δόλο, γ) αν καταδικάστηκε αμετάκλητα σε οποιαδήποτε ποινή, για αδίκημα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 37 παράγραφος 1 περίπτ. ε'.

2. Είναι δυνατό να παυθεί οριστικά ο δικαστικός λειτουργός: α) για ανικανότητα εκτέλεσης των υπηρεσιακών του καθηκόντων, λόγω νόσου ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής, εφ' όσον η ανικανότητα αυτή διαρκεί και πέρα από το χρόνο που ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, β) για υπηρεσιακή ανεπάρκεια.

3. Για την οριστική παύση του δικαστικού λειτουργού σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους αποφασίζει το δικαστήριο που είναι κατά περίπτωση αρμόδιο για την επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης.

4. Η διαδικασία για την παύση του δικαστικού λειτουργού, ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, κινείται σε κάθε περίπτωση από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, τον πρόεδρο του οικείου ανώτατου δικαστηρίου, ή τον αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης.»

9. Στις διατάξεις του άρθρου 72 παρ. 1, 2, 3 και 4 του ισχύοντος «Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών και λοιπές διατάξεις» (ν. 4938/2022) (Α' 109) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 72 «Οριστική παύση δικαστικών λειτουργών»

«1. Εκτός από την περίπτωση της επιβολής πειθαρχικής ποινής οριστικής παύσης λόγω πειθαρχικού παραπτώματος, ο δικαστικός λειτουργός παύεται οριστικά: α) αν στερήθηκε τα πολιτικά του δικαιώματα λόγω αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης, β) αν καταδικάστηκε αμετάκλητα σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των τριών (3) μηνών για αδίκημα που τελέστηκε με δόλο, γ) αν καταδικάστηκε αμετάκλητα σε οποιαδήποτε ποινή, για αδίκημα της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 44.

2. Είναι δυνατό να παυθεί οριστικά ο δικαστικός λειτουργός: α) για ανικανότητα εκτέλεσης των υπηρεσιακών του καθηκόντων, λόγω νόσου ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής, εφόσον η ανικανότητα αυτή διαρκεί και πέρα από τον χρόνο που ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις για τους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, β) για υπηρεσιακή ανεπάρκεια.

3. Για την οριστική παύση του δικαστικού λειτουργού σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 αποφασίζει το δικαστήριο που είναι κατά περίπτωση αρμόδιο για την επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης.

4. Η διαδικασία για την οριστική παύση του δικαστικού λειτουργού, ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, κινείται σε κάθε περίπτωση από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, τον πρόεδρο του οικείου ανώτατου δικαστηρίου, ή τον αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης.»

10. Στις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1, 2, 6, 23 παρ. 1 και 3 και 27 παρ. 1 του ν. 4194/2013 «Κώδικας Δικηγόρων» (Α' 208) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1 «Η φύση της δικηγορίας»

«1. Ο δικηγόρος είναι δημόσιος λειτουργός. Το λειτούργημα του αποτελεί θεμέλιο του κράτους δικαίου.»

Άρθρο 2 «Η θέση του δικηγόρου στην απονομή της Δικαιοσύνης»

«Ο δικηγόρος είναι συλλειτουργός της δικαιοσύνης. Η θέση του είναι θεμελιώδης, ισότιμη, ανεξάρτητη και αναγκαία για την απονομή της.»

Άρθρο 6 «Προϋποθέσεις δικηγορικής ιδιότητας – Κωλύματα»

«Ο δικηγόρος πρέπει:

1. Να είναι Έλληνας πολίτης ή πολίτης κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλου κράτους, που είναι συμβαλλόμενο στη Σύμβαση Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Έλληνας το γένος μπορεί να διορισθεί δικηγόρος μετά από άδεια του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από τη διατύπωση γνώμης του οικείου δικηγορικού συλλόγου.
2. Να είναι κάτοχος πτυχίου Νομικού Τμήματος ή Νομικής Σχολής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε., εφόσον έχει περατώσει με επιτυχία τη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 15 του Τμήματος Β', ή τρίτου κράτους, εφόσον αυτό έχει αναγνωρισθεί από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), που προβλέπεται στο άρθρο 1 του ν. 3328/2005 (Α' 80).
3. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, πολίτης τρίτης χώρας, που διαμένει νομίμως στην ημεδαπή, μπορεί να διορισθεί δικηγόρος, εφόσον είναι απόφοιτος Τμήματος Νομικής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στην Ελλάδα με ελάχιστο βαθμό (μέσο όρο) πτυχίου επτά κόμμα πέντε (7,5) και κατέχει Μεταπτυχιακό Τίτλο Σπουδών Τμήματος Νομικής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής.
4. Να μην έχει καταδικασθεί αμετάκλητα:
  - α) για κακούργημα,
  - β) για τα εγκλήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης, εκβίασης, πλαστογραφίας, νόθευσης, δωροδοκίας, τοκογλυφίας, ψευδορκίας, απάτης και απιστίας.
5. Να μην έχει στερηθεί αμετάκλητα των πολιτικών δικαιωμάτων του. Αποκλείεται ο διορισμός του για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή.
6. Να μην έχει τεθεί σε δικαστική συμπαράσταση, πλήρη ή μερική, κατά το άρθρο 1676 του Αστικού Κώδικα. Αποκλείεται ο διορισμός του για όσο χρόνο διαρκεί η συμπαράσταση αυτή.
7. Να μην φέρει την ιδιότητα του κληρικού ή μοναχού.»

Άρθρο 23 «Διορισμός δικηγόρων»

«1. Όποιος επιτυγχάνει στις πανελλήνιες εξετάσεις μπορεί να ζητήσει τον διορισμό του ως δικηγόρος στον Δικηγορικό Σύλλογο του Πρωτοδικείου, που εκείνος επιθυμεί, με αίτησή του προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Δεν επιτρέπεται να εγγραφεί σε περισσότερους από έναν Δικηγορικούς Συλλόγους. Ο δικηγόρος υποχρεούται να έχει έδρα και γραφείο στην περιφέρεια του Πρωτοδικείου που είναι διορισμένος.

3. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης εκδίδει τη σχετική απόφαση διορισμού, που δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 27 «Επαναδιορισμός Δικηγόρου»

«1. Δικηγόρος, που παραιτήθηκε από το δικηγορικό λειτούργημα, δύναται να επαναδιορισθεί, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) χρόνια από την παραίτησή του ή και μετά την πάροδο της πενταετίας υπό την προϋπόθεση ότι ασκούσε καθήκοντα συναφή με τη νομική επιστήμη και πρακτική..... Οι εξερχόμενοι από την υπηρεσία δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί, εκτός από εκείνους που απολύονται εξαιτίας πειθαρχικού παραπτώματος ή λόγω πνευματικής ανικανότητας, μπορούν να διορίζονται δικηγόροι, εντός ευλόγου χρόνου από την αποχώρησή τους από την υπηρεσία, εφόσον δεν συντρέχει κώλυμα από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 του παρόντος. Σε περίπτωση ανάληψης, εντός του χρόνου αυτού, δημοσίων καθηκόντων τα οποία συνεπάγονται την αναστολή άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος, ο εύλογος χρόνος τρέχει από τον χρόνο λήξης της άσκησής τους. Οι ανωτέρω δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί διορίζονται ως δικηγόροι παρά πρωτοδικαίς, παρ' εφέταις ή παρ' Αρείω Πάγω, με βάση τα έτη που υπηρέτησαν, σε οποιαδήποτε βαθμίδα, και ανάλογα με τα προσόντα που απαιτούνται για την προαγωγή του δικηγόρου.»

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

11. Με τις συνταγματικές επιταγές των άρθρων 87 και 88 του Συντάγματος διασφαλίζεται η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των δικαστών. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 88 του Συντάγματος, οι δικαστικοί λειτουργοί μπορούν να παυθούν μόνο ύστερα από δικαστική απόφαση εξαιτίας ποινικής καταδίκης ή για βαρύ πειθαρχικό παράπτωμά ή ασθένεια ή αναπηρία ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια που βεβαιώνονται όπως ο νόμος ορίζει. Η παραπάνω συνταγματική επιταγή εξειδικεύεται από τις διατάξεις του άρθρου 60 του προϊσχύοντος Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάσταση Δικαστικών

Λειτουργιών (ν.1756/1988) αλλά και από τις ομοίου περιεχομένου διατάξεις του άρθρου 72 του ισχύοντος σήμερα Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022). Συγκεκριμένα, από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 60 του ν. 1756/1988, ο οποίος ήταν εφαρμοστέος κατά τον κρίσιμο χρόνο, συνάγεται ότι ο δικαστικός λειτουργός παύεται οριστικά, εκτός από την περίπτωση της επιβολής πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης λόγω πειθαρχικού παραπτώματος και λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας. Η, κατά τις διατάξεις του άρθρου 60 παράγραφος 2 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 1756/1988), διαδικασία περί οριστικής παύσης δικαστικού λειτουργού για υπηρεσιακή ανεπάρκεια ολοκληρώνεται με την έκδοση απόφασης από την, κατά περίπτωση, αρμόδια Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία, ενόψει της γραμματικής διατύπωσης της επιταγής του άρθρου 88 παρ. 4 του Συντάγματος, αποτελεί δικαστική απόφαση, στην οποία εφαρμόζονται υποχρεωτικά οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 93.

12. Ειδικότερα, από την αντιδιαστολή των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 60 του ν. 1756/1988, προκύπτει ότι, σε αντίθεση με την περίπτωση της υποχρεωτικής παύσης δικαστικού λειτουργού, στο πλαίσιο της σχετικής πειθαρχικής διαδικασίας, η οποία προβλέπεται στην παράγραφο 1 του ως άνω άρθρου, στην παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου προβλέπονται οι περιπτώσεις δυνητικής παύσης δικαστικών λειτουργιών, στις οποίες εμπίπτει και η περίπτωση της οριστικής παύσης λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη πειθαρχικής διαδικασίας και ανεξάρτητα από το αν η υπηρεσιακή ανεπάρκεια οφείλεται σε υπαιτιότητα ή μη του δικαστικού λειτουργού, δηλαδή στο πλαίσιο μιας διαδικασίας αυτοτελούς και ανεξάρτητης από την πειθαρχική δίκη (γνωμ.ΝΣΚ 43/2020). Ως υπηρεσιακή ανεπάρκεια, όπως έχει κριθεί από τον Άρειο Πάγο (ΟΛΑΠ 10/2020) νοείται η αδυναμία του δικαστικού λειτουργού, επί μακρό χρόνο και ανεξάρτητα από υπαιτιότητά του, να ανταποκριθεί στα υπηρεσιακά του καθήκοντα και να παράγει δικαστικό έργο. Η αδυναμία παραγωγής δικαστικού έργου μπορεί να οφείλεται σε προσωπικούς ή οικογενειακούς λόγους ή σε έλλειψη ή ανεπάρκεια των ουσιαστικών προσόντων του ή σε ραθυμία ή πνεύμα αδιαφορίας προς την υπηρεσία, που είχαν ως επακόλουθο τη σύρρευση μεγάλου αριθμού εκκρεμών υποθέσεων ή και αποφάσεων και τελικά την αδυναμία του δικαστικού λειτουργού να ανταποκριθεί στα

καθήκοντά του. Κατά την κρίση του για την υπηρεσιακή ή όχι επάρκεια του δικαστικού λειτουργού, το αρμόδιο προς τούτο Δικαστήριο εκτιμά τη γενικότερη εικόνα που αυτός παρουσιάζει καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του, την τυχόν επιβολή σε βάρος του πειθαρχικών ποινών, καθώς και εάν η συμπεριφορά του είχε ως αποτέλεσμα να διαταραχθεί η λειτουργία και να μειωθεί το κύρος του δικαστηρίου στο οποίο υπηρετεί, καθώς και το κύρος της Δικαιοσύνης. Επίσης, εκτιμά τη χρησιμότητά του ή όχι για την υπηρεσία, δεδομένου ότι η οριστική παύση δικαστικού λειτουργού λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας σκοπεί προεχόντως στην εξυπηρέτηση της εύρυθμης λειτουργίας του οικείου δικαστηρίου και, γενικότερα, στην προάσπιση του κύρους της Δικαιοσύνης (ΟΛΑΠ 10/2020).

13. Περαιτέρω, συνέπεια της συνταγματικής επιταγής των άρθρων 87 και 88 του Συντάγματος περί διασφάλισης της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστών είναι και η παροχή σε αυτούς, όταν αποχωρήσουν από την υπηρεσία για οποιονδήποτε λόγο, πλην πειθαρχικού παραπτώματος ή πνευματικής ανικανότητας, της απεριόριστης δυνατότητας να ασκήσουν το, συναφές προς το δικαστικό, δικηγορικό λειτούργημα (ΣτΕ 4204/2015).

14. Εξάλλου, στην έννοια της προσωπικής ελευθερίας και στην αρχή της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας του ατόμου, που κατοχυρώνονται από τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος, περιλαμβάνεται και η επαγγελματική ελευθερία, δηλαδή η ελευθερία επιλογής και άσκησης επαγγέλματος. Στην ελευθερία αυτή ο κοινός νομοθέτης μπορεί να επιβάλλει περιορισμούς, είτε με τη μορφή των αρνητικών όρων και απαγορεύσεων, είτε με τη μορφή θετικών υποχρεώσεων προς ενέργεια, πριν από την επιλογή ή και κατά την άσκηση του επαγγέλματος. Οι όροι όμως και οι προϋποθέσεις που τάσσονται από τον κοινό νομοθέτη για την επιλογή και την άσκηση του επαγγέλματος είναι συνταγματικά επιτρεπτοί, όταν ορίζονται γενικά και κατά τρόπο αντικειμενικό, δικαιολογούνται δε από αποχρώντες λόγους δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος, οι οποίοι, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, πρέπει να είναι συναφείς προς το αντικείμενο και τον χαρακτήρα του επαγγέλματος. Ειδικότερα, όσον αφορά το δικηγορικό επάγγελμα, το οποίο είναι μεν ελεύθερο επάγγελμα, έχει, όμως, παράλληλα και τον χαρακτήρα δημόσιου λειτουργήματος, συνδεδεμένου με το σύστημα απονομής της δικαιοσύνης, η ρυθμιστική επέμβαση του νομοθέτη, ως προς τους όρους εισόδου σε αυτό, πρέπει να υπαγορεύεται από κριτήρια και να καθιερώνει προϋποθέσεις που ανάγονται στην ηθική συγκρότηση, τις

επιστημονικές και τις εν γένει διανοητικές ικανότητες του υποψηφίου, ώστε η λειτουργία της δικαιοσύνης να υπηρετείται με πρόσωπα διαπιστωμένης επιστημονικής ικανότητας και ηθικής υπόστασης (ΣτΕ 4204/2015).

15. Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω τυγχάνει η πρόβλεψη της διάταξης του άρθρου 27 παρ. 1 εδ. γ' του Κώδικα Δικηγόρων (ν.4194/2013), κατά την οποία οι εξερχόμενοι από την υπηρεσία δικαστικοί λειτουργοί μπορούν να διορίζονται ως δικηγόροι. Εξαίρεση από τον παραπάνω κανόνα προβλέπεται μόνο για τις περιπτώσεις δικαστικών λειτουργών που απολύονται λόγω πειθαρχικού παραπτώματος ή λόγω πνευματικής ανικανότητας. Από τη γραμματική ερμηνεία της προεκτεθείσας διάταξης προκύπτει ότι, καταρχήν, επιτρέπεται ο διορισμός, ως δικηγόρων, όλων των εξερχομένων από την υπηρεσία δικαστικών λειτουργών, όχι μόνο εκείνων που αποχωρούν οικειοθελώς, κατόπιν υποβολής παραίτησης αλλά και εκείνων που παύθηκαν ακόμα και λόγω ανικανότητας εκτέλεσης των υπηρεσιακών τους καθηκόντων εξαιτίας νόσου ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής, ή λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας, ενώ, κατ' εξαίρεση, απαγορεύεται ο διορισμός μόνο στις περιοριστικά αναφερόμενες στο ίδιο άρθρο περιπτώσεις όσων παύθηκαν για λόγους πνευματικής ανικανότητας ή λόγω πειθαρχικού παραπτώματος.

16. Από τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Δικηγόρων, δηλαδή, συνάγεται ότι ο νομοθέτης δεν ανέχεται την επανέναρξη άσκησης της δικηγορίας, ως ελεύθερου επαγγέλματος και ταυτόχρονα δημοσίου λειτουργήματος, από πρόσωπα που θεωρεί (κατά την, καταρχήν, ανέλεγκτη δικαστικά κρίση του) ότι, λόγω πνευματικής τους ανεπάρκειας ή λόγω επιβολής σε αυτά της βαρύτερης προβλεπόμενης πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσεως, δεν διαθέτουν πλέον την απαιτούμενη νοητική ή ηθική, αντίστοιχα, υπόσταση και το απαιτούμενο κύρος και δεν μπορούν να εμπνεύσουν εμπιστοσύνη στο πρόσωπό τους. Με τη ρύθμιση αυτή ο νομοθέτης επιδίωξε και την διαφύλαξη του κύρους του δικηγορικού λειτουργήματος εν γένει. Συνεπώς, η ρύθμιση αυτή σκοπεύει στην καλή λειτουργία της Δικαιοσύνης, με την άσκηση της δικηγορίας από πρόσωπα που διαθέτουν τα κατάλληλα νοητικά και ηθικά προσόντα και κείται εντός του περιθωρίου εκτιμήσεως του νομοθέτη (ΣτΕ 1524/2017, 3999 και 2496/2015).

17. Επομένως, από τη γραμματική διατύπωση αλλά και την τελολογική ερμηνεία της παραπάνω διάταξης του Κώδικα Δικηγόρων συνάγεται το συμπέρασμα ότι η εξαίρεση που προβλέπεται στο δικαίωμα διορισμού, ως δικηγόρων, των

αποχωρούντων από την υπηρεσία δικαστικών λειτουργών, δεν καταλαμβάνει τις περιπτώσεις δικαστικών λειτουργών που παύθηκαν λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας, η οποία, όπως έχει νομολογηθεί από τον ΑΠ (ΟΛΑΠ 10/2020), αποτελεί περίπτωση ελαφρύτερη από την περίπτωση της οριστικής παύσης λόγω πειθαρχικού παραπτώματος, ανεξαρτήτως του λόγου στον οποίο αυτή οφείλεται.

18. Η ανωτέρω άποψη, ότι δηλαδή οι δικαστικοί λειτουργοί που παύθηκαν για άλλο λόγο πλην των περιοριστικά αναφερόμενων λόγων της πνευματικής ανικανότητας ή του πειθαρχικού παραπτώματος, μπορούν διορίζονται ως δικηγόροι, ενισχύεται και από την αντιπαραβολή των διατάξεων των παραγράφων 1 εδ. γ' και 4 του άρθρου 27 του Κώδικα Δικηγόρων με εκείνες των παραγράφων 2 και 3 του ίδιου άρθρου. Συγκεκριμένα, ενώ οι διατάξεις των παραγράφων 1 εδ. γ' και 4 αναφέρονται, αντίστοιχα, σε εξερχόμενους από την υπηρεσία δικαστικούς λειτουργούς και σε αποχωρούντες από υπηρεσία Ολυμπιονίκες και Παραολυμπιονίκες που είχαν, κατά το διορισμό τους, την ιδιότητα του δικηγόρου, οι οποίοι δύνανται, καταρχήν, να διορίζονται/επαναδιορίζονται ως δικηγόροι, ανεξαρτήτως του λόγου αποχώρησης, οι παράγραφοι 2 και 3 του ίδιου άρθρου, οι οποίες ρυθμίζουν τα σχετικά με τον διορισμό/επαναδιορισμό, ως δικηγόρων, δημοσίων διοικητικών και στρατιωτικών υπαλλήλων, υπαλλήλων των σωμάτων ασφαλείας, των οτα και β' βαθμού, των νπδδ, που είχαν προηγουμένως τη δικηγορική ιδιότητα καθώς και συμβολαιογράφων, προβλέπουν την δυνατότητα επαναδιορισμού μόνο όσων παραιτούνται από την υπηρεσία, χωρίς να προβλέπεται αντίστοιχη δυνατότητα σε περίπτωση παύσης τους για άλλο λόγο. Από τις διατάξεις αυτές, συνδυαστικά ερμηνευόμενες, συνάγεται ότι ο νομοθέτης προέβλεψε, με τρόπο σαφή, συγκεκριμένες περιπτώσεις αποχωρούντων από άλλα λειτουργήματα ή υπηρεσίες λειτουργών και υπαλλήλων, οι οποίοι εφόσον διαθέτουν τα τυπικά προσόντα, μπορούν να διοριστούν/επαναδιοριστούν ως δικηγόροι, και όρισε, επίσης ρητά και περιοριστικά, τις εξαιρέσεις από τη δυνατότητα αυτή.

19. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω διατάξεων, επομένως, συνάγεται το συμπέρασμα ότι οι εξερχόμενοι από την υπηρεσία, λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας, δικαστικοί λειτουργοί, δύνανται να διορισθούν δικηγόροι, χωρίς να καταλείπεται στη διοίκηση διακριτική ευχέρεια να εξετάσει τυχόν άλλες προϋποθέσεις πέραν αυτών που ρητά ορίζονται στο νόμο, όπως είναι οι αιτιάσεις της απόφασης ως προς τους λόγους της υπηρεσιακής ανεπάρκειας.

20. Εξάλλου, ούτε με τελολογική ερμηνεία της διάταξης του εδαφίου γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Δικηγόρων μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ο επαναδιορισμός των αποχωρούντων λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας δικαστικών λειτουργών μπορεί να αποκλεισθεί στις περιπτώσεις που η κρίση περί της υπηρεσιακής ανεπάρκειας στηρίζεται σε προηγούμενα πειθαρχικά παραπτώματα ή σε πειθαρχικές αγωγές που έχουν εισαχθεί προς συζήτηση οι οποίες ωστόσο δεν συζητήθηκαν. Και τούτο διότι ο νομοθέτης αποκλείει τον επαναδιορισμό μόνο στις περιπτώσεις που έχει ήδη επιβληθεί πειθαρχική ποινή και μόνο αυτή της οριστικής παύσης, ενώ κατά τη νομολογία του ΑΠ, προηγούμενες πειθαρχικές ποινές λαμβάνονται υπόψη για το σχηματισμό της κρίσης περί υπηρεσιακής ανεπάρκειας (ΟΛΑΠ 10/2020).

21. Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 23 του Κώδικα Δικηγόρων, ο διορισμός των δικηγόρων γίνεται με απόφαση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, κατόπιν υποβολής αίτησης από τον ενδιαφερόμενο προς το Υπουργείο, με την οποία ζητά τον διορισμό του στο Δικηγορικό Σύλλογο του Πρωτοδικείου που επιθυμεί. Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και για τον επαναδιορισμό δικηγόρου, δεδομένου ότι το άρθρο 27 του Κώδικα Δικηγόρων δεν ορίζει κάτι διαφορετικό (πρβλ. ΣΤΕ 4204/2015, 4437/2012). Από τις παραπάνω διατάξεις συνάγεται ότι, η διαδικασία διορισμού/επαναδιορισμού δικηγόρου γίνεται με απόφαση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, χωρίς να απαιτείται γνώμη άλλου οργάνου, όπως του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο πρόκειται να εγγραφεί ο αιτών, ο οποίος, σε κάθε περίπτωση, έχει δικαίωμα να προσβάλλει την απόφαση με αίτηση ακυρώσεως (ΣΤΕ 4204/2015, 4437/2012). Το παραπάνω συμπέρασμα συνάγεται και από την αντιπαραβολή των διατάξεων των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 23 με εκείνη του άρθρου 6 παρ. 1 του Κώδικα Δικηγόρων, κατά την οποία, προκειμένου να χορηγηθεί άδεια από τον Υπουργό Δικαιοσύνης για το διορισμό, ως δικηγόρου, Έλληνα το γένος, απαιτείται ρητά η διατύπωση γνώμης του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

22. Στην προκειμένη περίπτωση η Α.Κ., πρώην δικαστικός λειτουργός, παύθηκε από την υπηρεσία της με την με αριθμ. 10/2020 απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας, κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 60 παρ. 2 περ. β' του ν. 1756/1988. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο της Ολομέλειας του Α.Π. κατέληξε στην παραπάνω απόφαση αφού έλαβε υπόψη της τον υπηρεσιακό φάκελο της Α.Κ., όλες τις προηγούμενες, σε βάρος της, πειθαρχικές αγωγές και τις

αντίστοιχες πειθαρχικές αποφάσεις και όλη την υπηρεσιακή της διαδρομή, που, όπως έκρινε, αποκλείει την πιθανότητα επανόδου της στην επιθυμητή κατάσταση του μέσου αποτελεσματικού δικαστή και χρησιμότητάς της στην υπηρεσία, κατέληξε, δε, στην απόφαση ότι η Α.Κ. πρέπει να παυθεί οριστικά από την υπηρεσία, λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας. Συνακόλουθα, το Δικαστήριο απέρριψε, ως άνευ αντικειμένου, τις σε βάρος της Α.Κ. εισαχθείσες, με τις αποφάσεις του Επταμελούς Πειθαρχικού Συμβουλίου του Αρείου Πάγου, πειθαρχικές αγωγές, για αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εκτέλεση των καθηκόντων της, κρίνοντας ότι η εξέτασή τους παρέλκει ως άσκοπη. Το παραπάνω συμπέρασμα συνάγεται από το ίδιο το σώμα της με αριθμό 10/2020 απόφασης της Ολομέλειας του Α.Π. αλλά αποτυπώνεται και στο με αριθμό ΕΜ25/25.01.2023 έγγραφο του Τμήματος Επιθεώρησης των Δικαστηρίων του Α.Π. Επομένως, στην προκειμένη περίπτωση ουδέποτε επιβλήθηκε στην Α.Κ. η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης.

23. Σύμφωνα με όλα τα προαναφερόμενα και στο πλαίσιο συστηματικής ερμηνείας των διατάξεων των άρθρων 60 παρ. 1 και 2 του ν. 1756/1988, 6 παρ. 4, 23 παρ. 1 και 27 παρ. 1 του ν.4194/2013, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Α.Κ., η οποία παύθηκε λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας, κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 60 παρ. 2 περ. β' του ν. 1756/1988 και όχι λόγω επιβολής σ' αυτήν της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης, ενώ σε βάρος της δεν εκκρεμούν πειθαρχικές διώξεις, δύναται να επαναδιορισθεί δικηγόρος, χωρίς να ασκεί επιρροή το γεγονός ότι η απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου στήριξε την κρίση της, μεταξύ άλλων, σε προηγούμενες σε βάρος της πειθαρχικές ποινές καθώς και στα πειθαρχικά παραπτώματα που αναφέρονται στις σε βάρος της πειθαρχικές αγωγές της Προέδρου του Συμβουλίου Επιθεώρησης, οι οποίες εισήχθησαν στο Δικαστήριο της Ολομέλειας του Α.Π. με τις με αριθμ. 8/2019 και 54/2019 αποφάσεις του Επταμελούς Πειθαρχικού Συμβουλίου του Αρείου Πάγου, προκειμένου να της επιβληθεί η ποινή της οριστικής παύσης, οι οποίες όμως τελικά δεν ερευνήθηκαν.

24. Η αντίθετη ερμηνεία, σύμφωνα με την οποία η διοίκηση δύναται να αρνηθεί τον επαναδιορισμό της Α.Κ., ως δικηγόρου, για το λόγο ότι η απόφαση της Ολομέλειας του Α.Π. περί οριστικής παύσης της στήριξε την κρίση της περί της υπηρεσιακής της ανεπάρκειας, μεταξύ άλλων, στα προαναφερόμενα στοιχεία, θα προϋπέθετε διακριτική ευχέρεια της διοίκησης να κρίνει και να αξιολογήσει το αιτιολογικό μίας δικαστικής απόφασης της Ολομέλειας του ΑΠ και, με βάση αυτό, να προσδώσει άλλη

ερμηνεία στο διατακτικό της. Περαιτέρω, μια τέτοια εκδοχή παραβιάζει ευθέως το γράμμα της διάταξης του άρθρου 27 παρ. 1 εδ. γ' του ν. 4194/2013 «Κώδικας Δικηγόρων» αλλά και το πνεύμα του πειθαρχικού δικαίου, σύμφωνα με το οποίο οι συνέπειες μία πειθαρχικής καταδίκης υφίστανται μόνο εφόσον επιβληθεί πειθαρχική ποινή από το αρμόδιο προς τούτο πειθαρχικό όργανο.

Απάντηση

25. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ'), γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι η Α.Κ., δικαστική λειτουργός παυθείσα από την υπηρεσία της λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας, κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 60 παρ. 2 περ. β' του ν. 1756/1988, δύναται να διορισθεί ως δικηγόρος, κατ' εφαρμογή της διάταξης του εδαφίου γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του ν. 4194/2013 (Α' 208) «Κώδικας Δικηγόρων».

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 19-06-2023

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Βασιλική Πανταζή

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Παρασκευή Μίληση

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.